

— V Pragi se je ustanovila družba pod naslovom „kristijanske akademije“, kateri predsednik je bivši minister Jireček.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Zbor je imel dosihmal 6 sej; interpelacij čulo se je že mnogo. Dr. Makanec je zahteval 100.000 gold. podpore za siromaške Ercegovinske ubežnike. Ban Mažuranič je odgovoril, da se to ne more zahtevati od dežele, ki sama ni bagata, in da je dolžnost ministerstva vnanjih zadev, skrbeti za begunce, kakor tudi za to, da se na bojišče pošlje zdravnikov. Konečno je svaril ban, naj poslanci z neprilicnimi predlogi zbora ne spravljajo v nevarnost.

Ogersko. Iz Budapešta. — Presvitli cesar, kralj Ogerski, je 31. dne u. m. osebno odprl tukajšnji zbor. Velike važnosti bo to zborovanje; prusijaki Cislajtanije, kateri na vse kriplje delajo na to, da bi cesarstvo Avstrijsko se raztrgalo na dvoje, Cislajtanijo pogoltnili Prusi, Translajtanijo pa pustili Magjarom, podpirajo s tem veliko magjarsko stranko, kateri cilj in konec je: popolnoma ločiti se od Avstrije in le cesarja Avstrijskega imeti za kralja Ogerskega.

Nemčija. — Tudi nemški minister vojaštva zahteva več denarja za vojne potrebščine. Po takem zmagovita Prusija še zmirom ni zadostno oborožena, Avstrija pa naj — tako hočejo liberalci in že vedó, zakaj? — stroške za vojaštvo zniža. Sicer pa so Nemci, ki so unidan odkrili spominek Hermana Keruskega, strašansko junaštvo razodevali v govorih, pesmah in — popivanji.

Iz Turškega bojišča. — O ustaji je zadnje dni iz različnih krajev toliko novic in telegramov, da je težko razločiti, kaj je resničnega, kaj ne. Po vsem pa je gotovo, da upor v Ercegovini zelo napreduje. Trebinje se še ni podalo, marveč — če se sme najnovejšim telegramom po vladnih listih verjeti — je ona turška četa, ki je pri Kleku stopila na suho, prišla do Mostara, 1000 moč pa v Trebinje. (?) Al na drugih krajih so ustajniki povsod potokli Turke in vzeli celo vrsto manjših trdnjav. Severo-zapadna stran Bosnije je tudi vsa na nogah, vsak dan se upor kje drugje vname. Krvave praske, večje in manjše, so vsak dan, vspeh je različen, vendar tudi tu Turki ne morejo potlačiti ustaje. — Iz Zagreba se poroča, da je tudi v Albaniji vnel se upor ter da je odšlo tje močno turško krdelo. Srbska in Črnagora niste še stopili v boj, le prostovoljcev je iz obeh dežel mnogo med uporniki. Srbskega kneza je menda strah pred Rusijo, o kateri poroča nek Francoski list, da mu je nekako zažugala; vendar bi ta novica po vsem, kar se godí, utegnila bosa biti. V Črnigori pa se delajo neprenehoma priprave za boj, ljudstvo se dá komaj komaj držati, da ne plane nad Turčina.

Bolj važno od dogodeb na bojišči je to, kar se plete zunaj bojišča. Evropske vojne moči so jele res po svojih poslancih posredovati med Turki in ustajniki, al vsak človek že naprej vé, da se ti ne bodo spustili v noben pogovor, še manj pa mirovali z orožjem tako dolgo, da bi bile obravnave končane, ker bi s tem le Turki časa dobili se bolj razprostreti in več vojakov in vojnega orodja na bojišče spraviti. Ustajniki od evropske diplomacije ničesar ne pričakujejo, je tudi ničesar prosili niso. Pomoči se nadjajo le od Črnogore in Srbije, zato so imeli tudi glavarji, na katerih čelu je tast kneza Črnogorskega, Vukotić, shod, pri katerem so se dogovorili za nadvodjo ustajnikov zbrati kneza Nikita. Največ je sedaj ležeče na tem, kaj bo rekla Srbska skupščina, ki se je že sešla, a brž po prvi seji zborovanja za nekoliko časa prenehala. Če se odloči za boj, potem je gotovo, da boste Rusija in Avstrija mo-

rali z orožjem posredovati in to v prid Turškim kristijanom. Med tem, ko se bo vse to motalo, bo upor dalje trajal in se širil, zadušila ga Turčija sama ne bo, ker ga dozda ni, ko je bil še manjši.

Zanimivo je pri tem pisanje Ruskih listov, ki kaže nedozorele pojme o vsej ustaji. „Ruski mir“ polemizira proti Avstriji, češ, da hoče vzeti Bosno in Ercegovino. V tem članku se nahaja sledeči čudni stavek: „Slovanom, ki živé na Balkanskem polotoku, ni silno treba prenaredeb, nego le prav malo samostojnosti, pa le toliko, kolikor se je dá doseči brez konečnega propada moslemskega gospodarstva na iztoku.“ — „Noveje Vremja“ govori o veliki koristi zveze treh cesarjev in pravi, da Avstrija ne misli širiti se na račun podonavskih dežel, niti prisvojevati si zemlje na iztoku. — Ruski listi bi tedaj radi, da bi vse ostalo, kakor je. Francoski listi pa so že skonca trdili, da Srbija in Črnogora smeta na vsak način nadjati se podpore Ruske, ako stopita v boj proti Turku.

Navdušenost za boreče se brate je pri vseh Slovanih velika, povsod se nabirajo darila za nje, še bolj pa za njih sirote in one reveže, ki so na Avstrijska tla pribežali. Na Francoskem in Laškem se nabira javno, na Angleškem je prvi minister Lord Russel sam daroval najprvi 500 gl. „N. fr. Presse“ ima telegram, da je škof Strossmajer podaril upornikom 30.000 gold., vendar ta novica ni nikjer potrjena. Kranjska deželna vlada je le edina, ki ne pusti nabirati milih darov za nesrečnike.

Kako se Turška krdela bojujejo, o tem tu le dve novici. Prazka „Politik“ ima iz Beligrada od 28. dne u. m. sledeči telegram: „Turki so včeraj sekali Srbe, ženske in otroke, ki so bili pri službi božji v samostanu v Buhovniku. Kar je moglo bežati, pobegnilo je čez mejo.“ — In s Trebinj se poroča, da so 3 ranjenim ustajnikom glave odsekali ter jih potem sredi mesta na trgu na drogove nateknili. Pa s takimi divjaki drži „N. Fr. Pressa“ in — Ljubljanski „Tagblatt“, ki si je zadnji čas po pravici pridobil priimek „turčinski list“. — Nasprotno ravnjajo pa ustajniki z vjetimi Turki prav človeško; jemljó jim le orožje, družega nič.

Iz Dubrovnika imajo nekateri listi sledeči telegram: Začasna narodna vlada je sestavljena. Med ustajniki velika navdušenost, orožja, streliva in tudi živeža obilo.

14. zapisnik doneskov za dr. Costov spominek,

za katerega je daroval

gospod France Goršič, orgljar v Ljubljani 2 gold.

Žitna cena

v Ljubljani 28. avgusta 1875.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 10. — banaška 5 fl. 31. — turšice 3 fl. — soršice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 10. — ječmena 2 fl. 70. — prosa 2 fl. 40. — ajde 2 fl. 60. — ovsa 2 fl. 10. — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 27. avgusta.

5% metaliki 69 fl. 90 kr.

Ažijo srebra 102 fl. — kr.

Narodno posojilo 73 fl. — kr.

Napoleondori 8 fl. 93 kr.

Loterijne srečke:

v Trstu	{	28. avg. 1875:	88.	57.	65.	72.	46.
v Lincu			11.	50.	9.	24.	51.

Prihodnje srečkanje v Trstu 11. septembra.